

Kelimedeki Anlam

1. (I) Felsefenin yerinde gözü var edebiyatın, ikide bir bilgiçlik taslaması da ondan. (II) Filozofların dillerine bakınca felsefenin de edebiyata özendiği görülür. (III) Felsefenin çokbilmişliği edebiyatın mütevazılığına uymasa da ikisi de birbirinden ayrılmaz. (IV) Edebiyat felsefe tadı verir çok yerde, felsefe de edebiyata çalar zaman zaman. (V) Edebiyatta felsefeyi, felsefede edebiyatı bulduğumuz için de uygar insana yaklaşmış oluyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “benzemek, andırmak” anlamlarına gelen bir söz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. “Düğüne gider zurna beğenmez, hamama gider kurna -
I
beğenmez” sözü “kendini beğenmiş”; “Dediği dedik, çal-
II
dığı düdük.” sözü “inatçı”; “Güneş olsa kimsenin üzeri-
III
ne doğmaz.” sözü “cimri”; “Öküzün altında buzağı arar.”
IV
sözü “titiz”; “İnce eleyip sık dokur.” sözü “şüpheci” kimse-
V
ler için kullanılır.

Bu cümlede numaralanmış sözlerden hangileri yer değiştirirse deyimlerdeki anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
D) III ve IV. E) IV ve V.

3. (I) Kötü kullanılan her şey kirlenir. (II) “Sevgi” sözcüğü de son zamanlarda iyiden iyiye kirlendi. (III) Birileri durmadan bir şeyleri sevmemizi öneriyor. (IV) “Sevgi” sözcüğü gelişigüzel kullanıla kullanıla kirlendiyse “sevgi” kavramı da kirlendi mi? (V) Hayır, kirlenmedi çünkü kavramlar kirlenmezler; dönüşürler, bölünürler, silinirler fakat kirlenmezler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “rastgele” anlamına gelen bir söz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Oğuz Atay öykülerini, besbelli (aracısız olarak, herhangi I
bir aracı kullanmadan) hak verdiği kişilerinin değil, karşı safın merceğinden yazmaktadır. Bu da onun öyküsüne çok gizli bir ironinin yanı sıra (birlikte) özel bir estetik tavır II
sağlamaktadır. Bireysel, (nitelikleri bakımından benzerle- III
rinden ayrı ve üstün olan) hastalıklı durumlar denip geçilemeyecek (reddedilemeyecek) bir genelliğe ulaş- IV
mış durumlar (kişiden beklenen davranış biçimi) V
aracılığıyla söyler sözünü Atay.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi, yay ayrıç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın çıkışı hece şiirinin iyice tıkan-
dığı bir döneme rastlıyor. Cahit Sıtkı Tarancı gibi, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın da ilk şiirlerinde Necip Fazıl etkisini görüyoruz. Havaya Çizilen Dünya'daki bazı şiirler bunu gösterir. Ne var ki bu etki öyle büyük bir etki değildir, daha çok biçimde görülmektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözcükle hece şiiri hakkında anlatılmak istenen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değersizleşmek B) Ortadan kalkmak
C) Önemi kaybetmek D) Üretkenliğini yitirmek
E) Değişmek, başkalaşmak

6. (I) Çağımız insanı olarak zekâmızı ve bilgimizi yeterince kullanmadık. (II) Çok fazla düşündük fakat çok az hissettik. (III) Makineden çok, insanlığa ihtiyacımız var. (IV) Zekâdan çok, şefkat ve kibarlığa ihtiyacımız var. (V) Bunlar olmadan yaşam şiddet dolu olur ve her şeyi kaybederiz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde “gerektiği kadar, gereğince, istendiği kadar, kararında” anlamlarına gelen bir söz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Kelimede Anlam

7. Sami Paşazade Sezai, modern öykünün gereklerinden olan küçük şeylerin öyküsünü yazmak bir yana, ilgi çekici bir diyalogla giriş yapmak, "son"ları yükselen bir gerilimle kurgulamak, çözümü ertelemek ve öyküyü - - - bir sonla bitirmek gibi modern öykünün gereklerini Küçük Şeyler'de yerine getirmiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) çarpıcı B) basit C) geleneksel
D) seçkin E) anlaşılır

8. Hayatı farklı şekilde algılayıp hissedenlerin üslubu da orijinal (özgün) oluyor. Kalıplaşmış bir hayat görüşü, kişinin kendi mizacını öldüren basmakalıp (özgünlüğü olmayan) bir ifade tarzını kabule zorluyor. Kendini hür (özgür) hisseden sanatçı dile ruhunun bütün heyecan ve neşesini (sevincini) aktarabilir. Sait Faik bunun son örneğidir (temsilcisidir).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyusmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Hava birdenbire patladı. İskeleye tam yaklaşırken sokaktaki tozlar, üstümüzü başımızı sardı. Rüzgâra karşı yürümemiz bile ilk dakikada âdeta imkânsız gibi görünüyordu. Yoksa hava ansızın değişmeyip de bozacağını biraz hissettirse hiç böyle gecikir miydik?

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangileri anlam bakımından birbirlerinin yerine kullanılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
D) III ve IV. E) IV ve V.

10. 38 yaşında gözlerini kaybeden Cemil Meriç bütün kitaplarını başkalarına özellikle de kızı Ümit Meriç'e yazdırdı ve bunu yaparken en doğru kelimeleri seçebilmek için kılı kırk yarıydı.

Bu cümlede geçen "kılı kırk yarmak" deyimini ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Gereksiz ayrıntılarla ilgilenmek zorunda kalmak
B) Söylemesi beklenen şeyi söylemekte nazlı davranmak
C) Titiz ve ayrıntılı bir biçimde incelemek, önemle üstünde durmak
D) Çok konuşarak başkalarının söz söylemesine, konuşmasına engel olmak
E) Bir kimseye dokunacak, zarar verecek en ufak bir davranışta bile bulunmamak

11. Eğer öykülerim ilgi görmüşse nedeni süte su katmamış olmamdır.

Bu cümlede geçen "süte su katmamak" sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Tutumunu sık sık değiştirmek.
B) Hiçbir şeyin doğallığını bozmamak.
C) Kendi çıkarlarını her şeyden üstün tutmak.
D) Yakınlarından beklediği ilgi ve yardımı alamamak.
E) Pek çok engel ve güçlük karşısına çıkmak.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük, anlamıyla birlikte verilmiştir?

- A) "Bana ders çalışmamı hatırlatmanı annem istemiştir, değil mi?" diye sordu.
B) Denizden hayli içerde soğuk, kupkuru bir kara şehrinde sekiz ay kadar kaldım.
C) Tünelden Galatasaray'a kadar her vitrinin önünde uzun uzun durarak yürüdüm.
D) Sokak lambaları yanmaya başlayınca geceye kalmadan gemiye dönelim, dedik.
E) Çarşı içinin bütün hayhuyunu, boş ve sonuçsuz çabasını bir radyo bastırıyordu.

